

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK GEDIFFERENTIEERD TOEZICHT

Dr. Ariëns Daltonschool

Plaats : Neede
BRIN nummer : 08YS|C1
Onderzoeksnummer : 291862
Datum onderzoek : 23 januari 2017
Datum vaststelling : 16 februari 2017

SAMENVATTING

Basisschool Dr. Ariëns heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement. Hierna leggen we uit waarom we tot deze conclusie komen.

Wat gaat goed?

De leerlingen op de Dr. Ariëns Daltonschool krijgen ten eerste goed les. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en ze laten de leerlingen bij de opdrachten veel samenwerken. De leraren zorgen ervoor dat iedereen meedoet met de les. Ze houden daarbij rekening met de verschillen tussen de leerlingen.

Ten tweede hebben de leraren ook zicht op die verschillen. Zij houden vanaf groep 1 bij hoe de leerlingen zich ontwikkelen. Daarom nemen ze toetsen af en kijken ze goed naar de leerlingen. Als ze zich zorgen maken over een leerling of als resultaten van proefwerken of toetsen tegenvallen, kijken ze hoe het komt, gaan ze in gesprek met ouders en zorgen ze ervoor dat de leerling extra zorg krijgt.

Ten derde is in de groepen en op het schoolplein sprake van een prettige, warme sfeer waarin alle leerlingen erbij horen. De directie, intern begeleider en de leraren zorgen er samen met de leerlingen voor dat pesten wordt voorkomen en dat er snel wordt ingegrepen als dat nodig is. De school is een veilige school.

Ten vierde dragen de goede uitleg en de fijne sfeer ertoe bij dat de resultaten van de leerlingen aan het einde van groep 8 voldoende zijn. De intern begeleider en de directeur bekijken regelmatig of de leerlingen voldoende leren.

Ten vijfde werken de directeur, de intern begeleider en de leraren samen om het onderwijs op de school verder te verbeteren. Dat doen ze door elk jaar plannen te maken waar ze aan gaan werken, door elk half jaar te kijken of het goed loopt en door aan het eind van het jaar terug te kijken of het gelukt is om het onderwijs te verbeteren.

Tot slot vinden we het mooi om te zien dat de directeur en het team verschillende opleidingen en cursussen volgen. Zo kunnen ze de school beter aansturen en nog betere lessen geven om leerlingen een passend onderwijsaanbod te kunnen bieden. Ook zijn er studiedagen waarop zij met elkaar hun kennis en vaardigheden actueel houden.

Wat kan beter?

De leraren kunnen bij het inrichten van de lokalen leren van elkaar. Nu zijn sommige lokalen heel aantrekkelijk voor de leerlingen, terwijl bijvoorbeeld de inrichting van het hoekenlokaal de kleuters en de leerlingen in groep 3/4 niet uitdaagt om te spelen. De leraren zijn er al mee bezig om dit te verbeteren.

Tot slot hebben de directie, intern begeleider en de leraren goed zicht op de leerlingen en hun ouders. Een volgende stap is dat zij samen kijken hoe ze de ouders nog meer kunnen betrekken bij het onderwijs aan hun kind.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een pilot-onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook Basisschool Dr. Ariens. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 23 januari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op Basisschool Dr. Ariens. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Alle onderzochte standaarden op Dr. Ariëns Daltonschool zijn tenminste van voldoende niveau. De standaarden 'Didactisch handelen', 'Pedagogisch klimaat' en 'Kwaliteitszorg' zijn als goed beoordeeld.

Dit betekent dat de leerlingen op de school voldoende leren. Zij profiteren van de goede uitleg die de leraren geven. Tijdens de instructie en de verwerkingsopdrachten houden de leraren rekening met de verschillen tussen de leerlingen. Ze betrekken de leerlingen bij de les door gevarieerde werkvormen. In de lessen zijn de uitgangspunten van Daltononderwijs, zoals samenwerken en zelfstandigheid, herkenbaar aanwezig.

Een ander belangrijk kenmerk van de school betreft de warme en pedagogisch prettige sfeer. Alle leerlingen worden gezien en horen erbij. De leerlingen geven ook aan dat pesten daardoor weinig voorkomt. Indien er wel onveilige situaties zijn, weten de leerlingen bij wie ze terecht kunnen en grijpen de leraren tijdig in.

Onder aansturing van de directeur werkt het team gezamenlijk aan het verder verbeteren van het onderwijs. Er is sprake van een cyclisch stelsel van kwaliteitszorg en een professionele cultuur. Een volgende stap voor de school is het meer betrekken van ouders bij het onderwijs aan hun kind.

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen			•

Onderwijsproces**De ontwikkelingen van de leerlingen zijn voldoende in beeld**

De leraren van Dr. Ariëns Daltonschool volgen de leerlingen in hun ontwikkeling en hebben voldoende zicht op eventuele bijzonderheden hierin.

Dit begint bij de (warme) overdracht van informatie van de voorschoolse voorziening naar groep 1 van de basisschool. Vervolgens brengen de leraren samen met de intern begeleider in beeld hoe de ontwikkeling van de leerlingen op de verschillende gebieden verloopt. Ook zoeken zij, als de resultaten van taal en/of rekenen tegenvallen, naar mogelijke verklaringen. Indien nodig schakelt de intern begeleider, in overleg met de leraar en de ouders, externe deskundigheid in.

Het groepsoverzicht en het groepsplan bevatten de benodigde informatie ter onderbouwing van het dagelijks handelen van de leraren. Dit maakt het mogelijk dat leraren het onderwijs in hun groep afstemmen op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Tegelijkertijd vraagt de doorgaande lijn in de planning en registratie van de zorg aandacht van de directie en het team. Als de leraren in de dagplanning per (zorg)leerling beter bijhouden welke zorg en begeleiding wordt aangeboden en na afloop evalueren of dit het gewenste effect heeft gehad, kan de zorg aan kracht winnen.

De leraren leggen goed uit

In alle groepen leggen de leraren de lesstof goed uit en worden de leerlingen actief betrokken bij de les. We beoordelen het didactisch handelen als goed.

We hebben tijdens de observaties in de vier combinatiegroepen gezien dat alle leraren een duidelijke structuur hanteren tijdens de uitleg. Voor de leerlingen is hierdoor helder wat het doel is van de les en wat er van hen wordt verwacht. De

leraren gebruiken tijdens de (verlengde) instructie echte materialen, digitale ondersteuning en coöperatieve werkvormen die ervoor zorgen dat leerlingen actief meedoen met de les. De betrokkenheid van de leerlingen bij de les is groot. Daarnaast valt in positieve zin op dat de Daltonwaarden samenwerken en zelfstandigheid schoolbreed zichtbaar zijn tijdens de lessen in de combinatiegroepen.

In de inrichting van de lokalen hebben we voorbeelden voor anderen gezien, zoals de doelenmuur, en zien we daarnaast mogelijkheden voor verbetering. Dit geldt bijvoorbeeld voor de inrichting van het hoekenlokaal. Het uitdagender inrichten hiervan draagt bij aan het leerproces van de leerlingen in de onder- en middenbouw.

Een aandachtspunt voor de leraren is het afstemmen van de instructie en de spelbegeleiding in de onderbouw op de verschillen tussen leerlingen. Het (nog) persoonlijker maken van de weektaak die de leerlingen in de bovenbouw al gebruiken, kan daarbij behulpzaam zijn.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

De school is een veilige plek

De Dr. Ariëns Daltonschool is voor de leerlingen een veilige plek. We beoordelen de veiligheid als voldoende.

De directie en het team zijn erop gericht pesten te voorkomen. Daarom leggen zij de maatregelen en afspraken vast in het document 'De Veilige School'. Het anti-pestprotocol maakt hier deel van uit. Tevens brengt de school jaarlijks de veiligheid van de leerlingen in beeld met een gestandaardiseerde vragenlijst. Samen met de incidentenregistratie heeft de school hiermee eventuele verbeterpunten ten aanzien van de veiligheid in beeld. De leerlingen met wie wij tijdens het onderzoek hebben gesproken, weten wie het aanspreekpunt is als zich onveilige situaties voordoen. Zij kennen bovendien de anti-pestkoffer die kan worden ingezet als dat nodig is.

De sfeer op de school is warm en respectvol

De Dr. Ariëns Daltonschool staat bekend om de warme en respectvolle sfeer. Wij bevestigen dit beeld en waarderen het pedagogisch klimaat als goed.

Iedereen op de school kent de afspraken en regels over hoe men met elkaar omgaat. Aan het begin van het schooljaar staan deze regels centraal. Zowel binnen de school, in de lokalen en in de gangen, als buiten op het schoolplein en tijdens het overblijven, gelden dezelfde regels. Uit de gesprekken en de observaties blijkt dat de leraren veel oog hebben voor alle leerlingen en dat zij, waar nodig, op positieve wijze ongewenst gedrag corrigeren. De ouders met wie we hebben gesproken, geven aan dat alle kinderen erbij horen en dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich geen uitzondering voelen. 'Elk kind mag zijn wie die is', aldus de ouders.

Kwaliteitsgebied	Onderwijsresultaten	Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten zijn voldoende

De eindresultaten zijn van voldoende niveau. In 2016 en 2014 liggen de eindresultaten van de leerlingen in groep 8 boven de ondergrens en in 2015 liggen de eindresultaten onder de ondergrens.

De directie heeft de kenmerken van de ouders en de leerlingen sinds kort goed in beeld. Een volgende stap kan zijn om deze kenmerken te verbinden aan de verwachtingen van de leraren en de gestelde doelen voor de leerlingen in de jaren tot groep 8. Ook kan men de resultaten van specifieke groepen leerlingen, met name de vve-doelgroep, door de jaren heen beter volgen. Door dit te doen, kan de school laten zien dat de resultaten van de leerlingen in groep 8 passen bij de kenmerken van de leerlingen of dat deze juist hoger of lager liggen.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur		•	
KA3	Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

De directie stuurt goed op het realiseren van kwaliteit

De Dr. Ariëns Daltonschool hanteert een stelsel voor kwaliteitszorg. We beoordelen de kwaliteitszorg om verschillende redenen als goed.

Allereerst heeft de directie zicht op de kenmerken van de ouder- en leerlingenpopulatie. Dit vormt de basis van het schoolbeleid. De school weet wat de populatie nodig heeft en wat dit betekent voor onder andere de zorg, het pedagogisch klimaat en het aanbod.

Ten tweede vormen de uitkomsten van vragenlijsten (zoals de veiligheid- en de tevredenheidsvragenlijst) en de trendanalyses van de resultaten de basis voor het schoolplan en het jaarplan. Ook benut de directie de uitkomsten van de zelfevaluatie om te bepalen wat in het komende schooljaar de prioriteiten zijn.

Ten derde worden de gemaakte afspraken geborgd, onder andere via lesobservaties door de intern begeleider, de directeur en de Daltoncoördinator. Zij gebruiken daarbij verschillende soorten kijkwijzers. Andere manieren waarop de school de borging vormgeeft, zijn de bespreking in de teamvergaderingen en het vastleggen van afspraken in het Daltonhandboek en het Kwaliteitshandboek. Een interne audit vanuit het schoolbestuur staat dit jaar op de planning. Met deze werkwijze laat de directie zien dat ze goed stuurt op de verdere verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Er is sprake van een professionele kwaliteitscultuur

De directie en het team werken samen aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Er is sprake van een professionele kwaliteitscultuur.

De leraren, de intern begeleider en de directeur werken gezamenlijk aan de verdere ontwikkeling van de school. Daarbij zijn zij zich bewust van hun eigen rol en noodzaak om kennis en vaardigheden actueel te houden. Een ieder volgt relevante scholingen om de Daltonvisie verder te implementeren of beter te worden in bijvoorbeeld rekenen en onderwijs aan het jonge kind. Ook nieuwe leraren ervaren voldoende begeleiding en steun om hun eigen handelen verder te ontwikkelen. Er is sprake van een professionele kwaliteitscultuur. Men denkt

in mogelijkheden en kansen. Van alle leraren wordt een bekwaamheidsdossier bijgehouden.

Een mogelijkheid voor verdere ontwikkeling betreft collegiale consultatie. Leraren kijken al op andere (Dalton)scholen en scholen binnen het bestuur. Binnen de school kunnen leraren ook leren van elkaar. Dit kan op meer gestructureerde wijze opgepakt worden.

De school verantwoordt zich richting de ouders

We beoordelen de standaard 'Verantwoording en dialoog' als voldoende.

De directie verantwoordt zich in het jaarverslag richting het bestuur en de ouders, waaronder de medezeggenschapsraad. Door het jaar heen informeert de school via de nieuwsbrief de ouders over activiteiten en onderwijskundige ontwikkelingen. de ouders verrichten op school ook allerlei hand-en-spandiensten, waaronder het lezen met groepjes leerlingen. Daarnaast probeert de school ouders te betrekken via het Oudercafé waarin door het jaar heen verschillende thema's aan bod komen.

De school zou, met behulp van de analyse van de populatie, opnieuw kunnen kijken bij welke informatie deze ouders het meest gebaat zijn en wat de beste manieren zijn om ouders te betrekken bij het onderwijs aan hun kind.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op de Dr. Ariëns Daltonschool. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

We zijn trots op onze Dalton school. Trots op de kinderen, betrokken ouders en het professionele team dat zich enorm inzet voor het onderwijs. Het is zeer prettig om te lezen in het rapport dat dit wordt gezien en wordt gewaardeerd.

De Dr. Ariëns Daltonschool is een school waar ieder kind mag zijn wie die is en waar we uitgaan van de mogelijkheden en kansen. Door de driehoek ouders, kind en school proberen wij een zo passend mogelijk onderwijsaanbod voor ieder kind te vormen.

We zijn trots op beoordeling "goed" rondom didactisch handelen, pedagogisch klimaat en kwaliteitszorg. Dit is een erkenning van de expertise van het team. Ook komt hier naar voren dat we, binnen onze stichting, rond kwaliteitszorg de juiste weg zijn ingeslagen. Het is fijn om de bevestiging te lezen dat kinderen met plezier naar onze school komen en zich er veilig voelen.

Door middel van onze werkwijze kijken we voortdurend naar het kind. Wat heeft dit kind nodig om op deze school, in deze groep en met deze leerkracht goed aan te sluiten bij zijn ontwikkeling? Aan de voorkant proberen we zoveel mogelijk informatie in te winnen van ouders, kinderopvang en/of andere externe organisaties.

Het hoge aantal zijinstromers vraagt de nodige inspanning en expertise van het team. Je krijgt aan de voorkant niet altijd de informatie die je wilt, om het kind direct een zo goed mogelijke start te geven op de nieuwe school. We zijn ons bewust van het hoge aantal zijinstromers met specifieke onderwijsbehoeften. We gaan uit van kansen, maar dat is direct ook de valkuil. Kwalitatief goed onderwijs voor de kinderen op onze school staat voorop. We hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van de kinderen op onze school. Hier ligt natuurlijk de kern van de school en de grootste uitdaging. Op effectieve wijze het onderwijsaanbod aanpassen aan de groep, de leerling en de leerkracht is voortdurend zoeken naar een passende aanpak.

Wij hebben kennisgenomen van de ontwikkelpunten rondom de inrichting van het gebouw. Dit ontwikkelpunt hadden wij al in beeld. Door middel van een plan van aanpak voor het komende schooljaar gaan wij hier een ontwikkelslag in maken.

Ook het betrekken van ouders bij het onderwijsaanbod van het eigen kind is een uitdaging voor ons om verder vorm aan te geven. We proberen al zoveel mogelijk af te stemmen en voortdurend te kijken wat een kind nodig heeft, kijkend naar de mogelijkheden van onze school.